

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
Природничо-географічний факультет
Кафедра географії

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК
ВАЖЛИВЕ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНЕ ЯВИЩЕ»**

Студентки IV курсу групи ТЕ

Освітньої програми: Туризм.

Екскурсознавство

Спеціальності: 242 Туризм

Галузі знань: 24 Сфера обслуговування

Ступеня вищої освіти: Бакалавр

Ткаченко Марії Костянтинівни

Науковий керівник: Канська В. В., к.г.н., доцент

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS: _____

Голова Екзаменаційної комісії: _____

Члени Екзаменаційної комісії: _____

Вінниця – 2024 р.

Зміст

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ	6
1.1. Поняття та сутність подієвого туризму	6
1.2. Історико-культурний потенціал Вінницької області	11
1.3. Фестивалі та культурні заходи.....	20
1.4. Природні ресурси та екологічний туризм.....	24
1.5. Вплив подієвого туризму на економіку та культуру регіону	27
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	33
2.1 Аналіз основних туристичних подій Вінницької області	33
2.2 Завдання, тенденції та перспективи розвитку подієвого туризму.....	37
2.3 Розробка концепції фестивалю у Вінниці.....	39
РОЗДІЛ 3. ПОТЕНЦІАЛ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	42
3.1 Розвиток інфраструктури та привабливість туристичних подій	42
3.2 Організація співпраці та маркетингові стратегії у подієвому туризмі..	43
3.3 Сталість та тривалість івентів.....	44
ВИСНОВКИ	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	488
ДОДАТКИ.....	52

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю детального аналізу впливу подієвого туризму на економічний та культурний розвиток Вінницької області. У сучасних умовах, коли туризм є одним з ключових чинників регіонального розвитку, вивчення подієвого туризму як особливого виду туристичної діяльності є вкрай важливим. Подієвий туризм сприяє залученню додаткових інвестицій, створенню робочих місць, популяризації культурної спадщини та підвищенню іміджу регіону.

Подієвий туризм є важливим сегментом сучасної туристичної індустрії, який має значний вплив на економічний і культурний розвиток регіонів. Він сприяє залученню туристів, збільшенню доходів місцевих підприємств та збереженню культурної спадщини. В умовах глобалізації і зростаючої конкуренції між туристичними напрямками, подієвий туризм стає потужним інструментом для підвищення привабливості регіонів.

Вінницька область має значний потенціал для розвитку подієвого туризму завдяки своїй багатій історії, культурним традиціям та численним заходам. Це регіон з унікальними природними ландшафтами, історичними пам'ятками та культурними подіями, які можуть стати основою для створення привабливих туристичних продуктів.

Однак, незважаючи на наявність значних ресурсів, потенціал подієвого туризму у Вінницькій області ще не повністю реалізований. Це зумовлено низкою факторів, таких як недостатнє фінансування, слабка маркетингова підтримка, відсутність сучасної інфраструктури та недосконала координація між учасниками туристичного ринку.

Необхідність детального дослідження подієвого туризму у Вінницькій області обумовлена тим, що розвиток цієї сфери може стати важливим чинником економічного зростання та культурного збагачення регіону.

Мета дослідження. Метою дослідження є виявлення основних напрямів розвитку подієвого туризму у Вінницькій області та розробка

рекомендацій щодо його вдосконалення. Це дозволить підвищити ефективність організації туристичних подій та сприятиме економічному зростанню регіону.

Для досягнення поставленої мети дослідження були визначені наступні завдання:

- Проаналізувати теоретичні аспекти подієвого туризму, включаючи його визначення, класифікацію та вплив на економіку та культуру.
- Дослідити основні туристичні події у Вінницькій області, включаючи їх організаційні аспекти, популярність серед туристів та вплив на місцеву громаду.
- Визначити вплив подієвого туризму на економіку та культуру Вінницької області, використовуючи статистичні дані та соціологічні дослідження.
- Розробити рекомендації щодо вдосконалення організації туристичних подій у Вінницькій області, спрямовані на підвищення їх ефективності та привабливості для туристів.

Об'єктом дослідження є подієвий туризм у Вінницькій області. Це включає всі форми та види організованих заходів, які сприяють залученню туристів та мають значний вплив на економіку і культуру регіону.

Предметом дослідження є організаційні та економічні аспекти розвитку подієвого туризму у Вінницькій області. Зокрема, це включає аналіз існуючих туристичних подій, їх організаційні моделі, економічні показники та вплив на місцеву громаду.

Для досягнення поставлених завдань використовувалися такі **методи дослідження**:

- **Контент-аналіз**: аналіз літературних джерел, офіційних документів та інших інформаційних матеріалів.

- **Анкетування:** опитування туристів та місцевих жителів з метою виявлення їх ставлення до туристичних подій та оцінки їх впливу.
- **Інтерв'ю:** проведення інтерв'ю з організаторами подій, представниками місцевих органів влади та експертами у сфері туризму.
- **Економіко-статистичний аналіз:** аналіз статистичних даних про кількість туристів, економічні показники регіону та вплив подій на місцеву економіку.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків, таблиць, рисунків та списку використаних джерел (30 найменувань). Загальний обсяг наукової роботи 56 сторінок комп'ютерного тексту.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ

1.1 Поняття та сутність подієвого туризму

Подієвий туризм є специфічним напрямком у туристичній індустрії, який фокусується на організації та проведенні різноманітних заходів, подій і свят, що привертають увагу туристів. Цей вид туризму охоплює широкий спектр активностей: від культурних і спортивних до ділових і розважальних заходів, які мають значний потенціал для залучення туристів і розвитку регіонів [6].

Подієвий туризм – це форма туризму, яка зосереджується на подіях як головному мотиві для подорожі туристів. До таких подій належать фестивалі, спортивні змагання, виставки, конференції, ярмарки тощо. Основна мета подієвого туризму – створення унікального досвіду для відвідувачів, який сприяє підвищенню туристичної привабливості регіону.

Соціальні аспекти подієвого туризму:

- **Соціальні вигоди.** Подієвий туризм може сприяти соціальній згуртованості та підвищенню якості життя місцевих жителів. Захоплення подіями може об'єднувати спільноти та сприяти розвитку соціальних ініціатив.
- **Екологічна стійкість.** Організація подій з урахуванням екологічних аспектів є важливою для збереження природних ресурсів та мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище. Використання екологічно чистих матеріалів, забезпечення утилізації відходів та просування екологічної свідомості серед туристів і місцевих жителів є важливими кроками у цьому напрямку.
- **Освітній вплив.** Подієвий туризм також має освітній вплив, оскільки підвищує обізнаність людей про різні культурні, історичні та природні аспекти регіону. Це сприяє розвитку освітніх програм та ініціатив, що забезпечують збереження та передачу знань наступним поколінням.

Подієвий туризм є відносно новим напрямком у туристичній науці, але його значущість для розвитку регіонів вже визнана багатьма дослідниками (табл. 1.1) [11].

Таблиця 1.1

Дослідники подієвого туризму

№	Ім'я дослідника	Характеристика
1	Дж. Гетц	Одним із провідних авторів у сфері подієвого туризму є Джо Гетц, чії роботи зосереджуються на різних аспектах організації та управління подіями, їх впливі на місцеві спільноти та економіку регіонів. Гетц досліджує концептуальні основи подієвого туризму, його структуру та еволюцію.
2	С. Річі	Стівен Річі також зробив значний внесок у розуміння подієвого туризму, аналізуючи його як засіб підвищення привабливості туристичних напрямків. Річі підкреслює важливість маркетингових стратегій та брендінгу у контексті подієвого туризму.
3	О. Пархоменко	Олександр Пархоменко вивчає особливості організації та проведення туристичних подій в Україні, зокрема аналізує фактори, що впливають на їх успіх, та розробляє методологічні підходи до оцінки їх ефективності.
4	Р. Дейвідсон	Роберт Дейвідсон вивчає економічний вплив подієвого туризму, зокрема його роль у розвитку бізнесу та створенні робочих місць. Він також аналізує соціальні та культурні аспекти,

		підкреслюючи важливість подій для соціальної інтеграції та культурного обміну.
5	І. Зінько	Іван Зінько є одним із провідних українських дослідників, який зосереджується на аналізі подієвого туризму в Україні. У своїх роботах Зінько розглядає потенціал подієвого туризму для розвитку регіонів, аналізує конкретні кейси та пропонує рекомендації для вдосконалення туристичних заходів.

Ключові особливості подієвого туризму включають:

- **Тимчасовість.** Події мають конкретні дати проведення, що стимулює туристів планувати свої поїздки. Ця характеристика визначає сезонність та тимчасову концентрацію туристичних потоків у певних місцях.
- **Унікальність.** Кожна подія має свої неповторні особливості, які роблять її привабливою для певної аудиторії. Це можуть бути тематичні особливості, унікальність локації або специфіка виконання.
- **Інтерактивність.** Багато подій передбачають активну участь відвідувачів, що підвищує їхню залученість та задоволення від участі. Інтерактивність може включати конкурси, майстер-класи, інтерактивні виставки тощо.

Подієвий туризм охоплює широкий спектр подій, які можна класифікувати за різними категоріями (табл. 1.2) [29].

Таблиця 1.2

Класифікація подій

№	Класифікація	Подія
1	За типом	<ul style="list-style-type: none"> • Культурні: фестивалі, концерти, театральні вистави, мистецькі виставки. • Спортивні: олімпійські ігри,

		<p>чемпіонати світу, місцеві спортивні заходи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релігійні: паломництва, релігійні свята. • Комерційні: виставки, ярмарки, бізнес-конференції. • Розважальні: музичні фестивалі, кінопокази, гастрономічні фестивалі.
2	За масштабом	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародні: події, що привертають туристів з усього світу. • Національні: події, що є значущими для всієї країни. • Регіональні: події, що мають важливе значення для конкретного регіону чи місцевості.
3	За частотою проведення	<ul style="list-style-type: none"> • Регулярні: події, що проводяться щорічно або на постійній основі. • Одноразові: події, що проводяться разово або рідко.

Подієвий туризм тісно пов'язаний з іншими видами туризму, сприяючи їхньому розвитку:

- **Гастрономічний туризм:** Фестивалі їжі та напоїв часто стають приводом для туристичних поїздок, поєднуючи подієвий та гастрономічний туризм.

- **Екологічний туризм:** Екологічні фестивалі та заходи, присвячені захисту навколишнього середовища, привертають увагу екотуристів.

- **Активний туризм:** Спортивні заходи та екстремальні види спорту сприяють розвитку активного туризму, залучаючи любителів фізичної активності.

Важливою складовою подієвого туризму є маркетинг і просування подій. Це включає:

- **Реклама:** використання традиційних та цифрових медіа для поширення інформації про події.
- **PR-кампанії:** прес-релізи, статті в медіа, співпраця з відомими особистостями.
- **Соціальні мережі:** активна робота у соціальних мережах, створення подій, взаємодія з потенційними відвідувачами.
- **Партнерства:** співпраця з місцевими органами влади, підприємствами, культурними установами для організації та просування подій.

Культурні аспекти подієвого туризму:

- **Збереження культурної спадщини.** Подієвий туризм сприяє збереженню та відновленню культурних та історичних об'єктів, оскільки підвищена увага туристів забезпечує фінансову підтримку для збереження культурної спадщини.
- **Підвищення культурного рівня населення.** Участь у культурних заходах сприяє підвищенню культурного рівня місцевого населення, оскільки люди знайомляться з новими традиціями, мистецтвом та культурними досягненнями.
- **Міжкультурний діалог.** Подієвий туризм сприяє розвитку міжкультурного діалогу, що сприяє збагаченню культури регіону та країни в цілому. Туристи мають можливість дізнатися більше про культуру країни, яку відвідують, а місцеві жителі можуть ознайомитися з культурами туристів.

Подієвий туризм є потужним інструментом для розвитку регіонів, сприяючи економічному зростанню, збереженню культурної спадщини та підвищенню туристичної привабливості. Успішна організація та проведення туристичних подій можуть суттєво вплинути на імідж регіону та залучити нових туристів [1].

Сьогодні фестивальний туризм розвивається швидкими темпами і вважається одним із найперспективніших. Завдяки своєму стрімкому розвитку у світі, він є актуальним також для України з-поміж усіх інших видів подієвого туризму [5].

Чисельність відвідувачів українських фестивалів постійно зростає, що свідчить про популярність фестивального туризму та його поширення всією територією країни. Поряд із давно існуючими й уже розвиненими видами туризму (рекреаційний, культурно-пізнавальний, діловий, релігійний тощо), фестивальний туризм лише набирає обертів і претендує зайняти чільне місце серед інших у системі туризму в Україні (рис. 1.1) [24].

Рис. 1.1 Структура видів подієвого туризму в Україні за 2019 р. [24].

1.2 Історико-культурний потенціал Вінницької області

Історична спадщина Вінницької області. Вінницька область, розташована у мальовничій центральній частині України, є справжньою перлиною культурної спадщини країни. Цей регіон, що розкинувся на берегах річки Південний Буг, має багатий і різноманітний історико-

культурний потенціал, що формувався протягом багатьох століть. Завдяки своєму стратегічному положенню, Вінниччина стала важливим центром культурного та історичного розвитку України, приваблюючи туристів як з усіх куточків країни, так і з-за кордону [11].

Архітектурні пам'ятки. Однією з головних принад Вінницької області є її архітектурні пам'ятки, які свідчать про багату історію та культурні традиції регіону. У місті Вінниця можна знайти величні зразки архітектури різних епох. Серед них – Палац Потоцьких, розташований у Тульчині, який вражає своєю розкішшю та елегантністю. Цей палац є справжнім шедевром барокової архітектури, що колись слугував резиденцією одного з найбагатших магнатів Речі Посполитої – Станіслава Потоцького.

Рис. 1.2. Палац Потоцьких (м. Тульчин)

Іншою визначною пам'яткою є Мурований замок у селі Мурафа, який є одним з небагатьох збережених оборонних споруд Поділля. Його масивні стіни та величні башти створюють враження неприступності та величі, переносячи відвідувачів у середньовічну атмосферу.

Музеї та культурні заклади. Вінницька область славиться також своїми музеями, які зберігають безцінні артефакти та експонати, що ілюструють багатогранну історію та культуру регіону. Вінницький обласний краєзнавчий музей є одним з найстаріших і найбільших музеїв області, де

зібрані унікальні колекції археологічних знахідок, етнографічних матеріалів, художніх творів та документів [3, 4].

Музей-садиба Михайла Коцюбинського, розташована у селі Кривинці, приваблює відвідувачів своєю автентичністю та можливістю зануритися у атмосферу, в якій жив та творив видатний український письменник. Тут можна побачити особисті речі, рукописи та листи Коцюбинського, а також прогулятися чарівним садом, який надихав його на творчість.

Культурні заходи та фестивалі. Культура Вінницької області оживає у численних заходах та фестивалях, що проводяться тут протягом року.

Архітектурні пам'ятки:

1. Музей-садиба Миколи Івановича Пирогова

Однією з найважливіших і найзнаковіших історичних пам'яток Вінницької області є музей-садиба видатного хірурга Миколи Івановича Пирогова. Цей музей розташований у мальовничій частині Вінниці, на околиці міста, де Пирогов провів останні роки свого життя, працюючи і живучи в спокійній атмосфері, далеко від суєти великих міст [29].

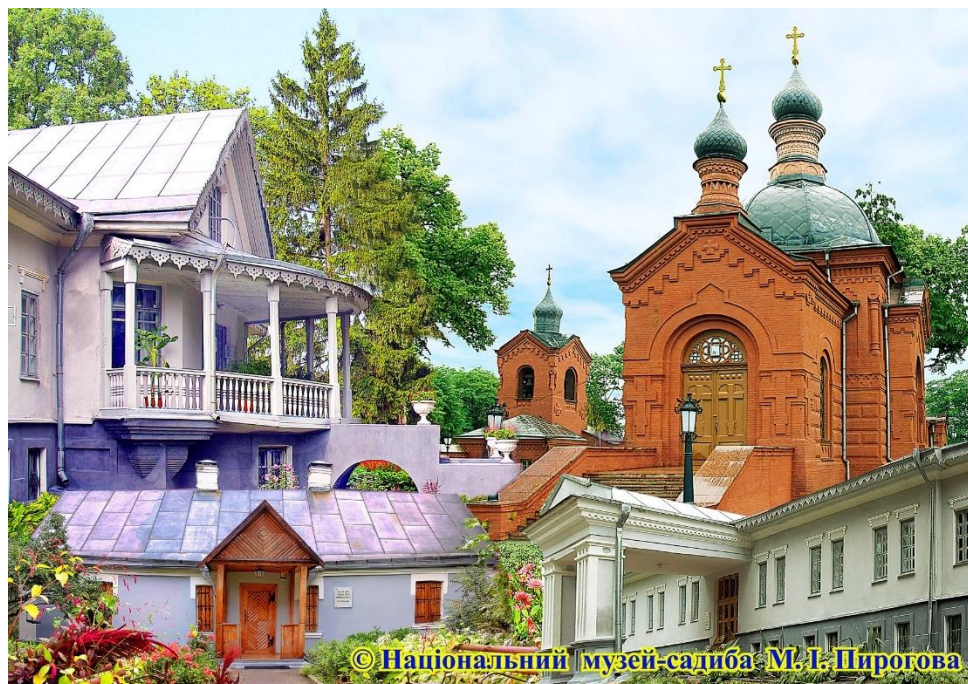

Рис. 1.3. Національний музей-садиба М.І. Пирогова

Історія музею-садиби. Музей-садиба Миколи Пирогова була створена на території його колишнього маєтку у 1947 році. Пирогов переїхав до Вінниці після свого виходу у відставку і тут, на хуторі Вишня, він продовжував свою наукову та медичну діяльність. Садиба складається з кількох будівель, що мають історичне значення. Головна будівля – це дім, у якому мешкав хірург. Окрім того, на території садиби знаходяться аптека, де він виготовляв ліки, та церква-некрополь, у якій похований Пирогов.

Експозиція музею. Експозиція музею-садиби надзвичайно багата і різноманітна. Вона охоплює різні аспекти життя та діяльності Миколи Івановича Пирогова, від його наукових досягнень до особистих захоплень. Серед експонатів – численні медичні інструменти, які використовував Пирогов у своїй практиці, його особисті речі, меблі, книги та документи, що висвітлюють його роботу як хірурга, анатома та педагога [4].

Особливу увагу привертає реконструкція операційної кімнати, де Пирогов проводив свої знамениті операції. Ця частина експозиції дозволяє відвідувачам краще зрозуміти умови, в яких працював видатний медик, та оцінити його внесок у розвиток хірургії.

Медична спадщина Пирогова. Микола Іванович Пирогов вважається одним з основоположників сучасної хірургії та військової медицини. Його новаторські підходи до хірургічних операцій, включаючи використання ефірного наркозу і принципи асептики та антисептики, зробили революцію в медицині. Музей-садиба детально розповідає про ці досягнення, демонструючи численні наукові праці та винаходи Пирогова, які змінили обличчя медицини у ХІХ столітті.

Архітектурний ансамбль та парк. Музей-садиба Пирогова – це не лише музей, а й прекрасний зразок садово-паркового мистецтва. Садиба оточена мальовничим парком, який створює унікальну атмосферу для відвідувачів. Парк, закладений за часів Пирогова, містить безліч рідкісних видів рослин, що додає йому особливого шарму. Тут можна прогулятися

тихими алеями, насолоджуючись красою природи та відчуваючи дух минулого [14].

Культурна значимість. Музей-садиба Пирогова є важливим культурним і науковим центром, який привертає велику кількість туристів та дослідників. Він не лише зберігає пам'ять про видатного вченого, а й слугує місцем проведення численних культурних заходів, конференцій та симпозіумів, що сприяють популяризації його спадщини. Крім того, музей активно займається освітньою діяльністю, організовуючи екскурсії та лекції для студентів та школярів.

Вплив на розвиток регіону. Музей-садиба Миколи Івановича Пирогова відіграє важливу роль у розвитку подієвого туризму Вінницької області. Традиційними заходами є «Пироговський пікнік», концертна програма «Джаз у саду» та інші. Він є одним з ключових туристичних об'єктів регіону, що сприяє залученню відвідувачів з різних куточків України та світу. Це не лише сприяє економічному розвитку регіону, але й підвищує його культурну значимість, роблячи Вінниччину відомою на міжнародному рівні.

Отже, музей-садиба Миколи Івановича Пирогова – це не просто місце збереження історичної пам'яті, а живий центр науки, культури та туризму, що активно розвивається і приваблює тисячі відвідувачів щороку.

2. Палац Потоцьких у Тульчині

Історія та архітектура. Палац у Тульчині є однією з найвідоміших архітектурних пам'яток Вінницької області, а також яскравим зразком барокової архітектури XVIII століття. Палац був збудований у 1782 році за замовленням Станіслава Щенсного Потоцького, польського магната та політичного діяча. Проєкт палацу розробив відомий архітектор Лакруа, а інтер'єри та декор були виконані під керівництвом відомого художника Бьянкі.

Архітектурні особливості. Палац вражає своєю величчю та елегантністю. Центральна частина будівлі складається з двох поверхів, до

яких примикають двоповерхові флігелі, що утворюють своєрідний курдонер (парадний двір). Фасад прикрашають масивні колони коринфського ордеру, надаючи будівлі класичної урочистості. Внутрішні приміщення палацу зберегли багато оригінальних елементів декору, включаючи ліпнину, розписи та мозаїки [12].

Інтер'єри палацу. Внутрішні інтер'єри палацу в Тульчині вирізняються своєю розкішшю та витонченістю. Основна зала, також відома як Велика зала, використовувалася для проведення балів, прийомів та інших важливих заходів. Зала прикрашена фресками, що зображують сцени з античної міфології, а стелі оздоблені витонченою ліпниною. Окрім Великої зали, у палаці знаходяться численні кімнати, кожна з яких має свій унікальний стиль та призначення: бібліотека, музична зала, галерея портретів та багато інших.

Палац і парк. Палац у Тульчині оточений прекрасним парком, який був закладений одночасно з будівлею. Парк спроектований у стилі англійського пейзажного парку з численними алеями, ставками та містками. Парк не лише доповнює архітектурний ансамбль палацу, але й слугує чудовим місцем для відпочинку. Прогулянки парком дозволяють насолодитися мальовничими краєвидами та зануритися в атмосферу XVIII століття.

Культурні заходи та фестивалі. Палац у Тульчині є важливим культурним центром регіону. Тут щорічно проводяться численні культурні заходи, включаючи музичні фестивалі, театральні вистави, художні виставки та інші події. Найбільш відомим є Міжнародний фестиваль оперного мистецтва «OperaFest Tulchyn», який привертає увагу не лише місцевих жителів, але й туристів з усієї України та з-за кордону.

Вплив на туризм та економіку. Палац у Тульчині відіграє важливу роль у розвитку туризму Вінницької області. Його архітектурна та історична

Рис. 1.4. Міжнародний оперний фестиваль «OperaFest Tulchyn»

цінність приваблює тисячі туристів щороку, що сприяє зростанню економіки регіону. Палац також є важливим об'єктом для дослідників та істориків, які вивчають культурну спадщину України.

Палац у Тульчині – це не лише архітектурний шедевр, але й живий свідок історії, що продовжує відігравати важливу роль у культурному житті Вінницької області. Його розкішні інтер'єри, величний парк та численні культурні заходи роблять його одним з найпривабливіших туристичних об'єктів регіону. Відвідування палацу залишає незабутні враження і дозволяє глибше зануритися в історичну атмосферу минулих століть [10].

3. Костел Святої Діви Марії Ангельської

Історія та архітектура. Костел Святої Діви Марії Ангельської у Вінниці є однією з найвизначніших релігійних споруд регіону. Зведений у XVIII столітті, він став чудовим прикладом барокової архітектури. Костел був споруджений за проектом відомого архітектора того часу, і його зовнішність та внутрішня прикраса свідчать про майстерність та розкіш того епохального періоду.

Архітектурні особливості. Костел Святої Діви Марії Ангельської відрізняється своєю величчю та елегантністю. Висока готична вежа, величні

куполи та барокові деталі надають йому монументальності та розкоші. Фасад прикрашений різноманітними статуями, витонченою ліпниною та візерунками, що додає йому унікального характеру та приваблює погляди мандрівників та шанувальників архітектури [17].

Духовне значення. Костел є важливим центром духовного життя для місцевих вірян та паломників. Він відіграє значну роль у релігійному житті міста, беручи участь у святкових обрядах, молитвах та церемоніях. Кожного дня сотні вірян знаходять у ньому місце для особистої молитви та віддання.

Культурні заходи та події. Крім свого духовного значення, костел також відомий як місце проведення численних культурних заходів та подій. Тут регулярно влаштовуються концерти, художні виставки, музичні заходи та інші культурні заходи, які привертають увагу як місцевих мешканців, так і туристів з інших регіонів. Традиційним є органний фестиваль «Музика в монастирських мурах» [26].

Рис. 1.5. Органний фестиваль «Музика в монастирських мурах»

Вплив на туризм та культуру. Костел Святої Діви Марії Ангельської є важливим об'єктом туристичного та культурного значення для Вінницької області. Його монументальна архітектура та багата історія привертають туристів, що сприяє розвитку туристичної індустрії регіону. Кожний, хто

відвідає цей костел, не лише зможе насолодитися його красою, але й зануриться в атмосферу духовності та історії України.

Костел Святої Діви Марії Ангельської у Вінниці – це не просто релігійна споруда, він є символом віри, культури та мистецтва. Його краса, історія та культурна вага роблять його невід’ємною частиною культурної спадщини регіону та приваблюють туристів з усього світу.

Музеї та виставкові зали у Вінниці

Вінницький обласний краєзнавчий музей - це справжня скарбниця історії та культури Вінницької області. У цьому музеї зібрана величезна колекція археологічних знахідок, етнографічних матеріалів, документів і фотографій, що розкривають усі аспекти життя та розвитку регіону.

Експозиції музею охоплюють різні періоди історії, починаючи з давніх часів до сучасності. Особлива увага приділяється подіям Другої світової війни та національно-визвольній боротьбі, що відіграли важливу роль у формуванні ідентичності області.

Музей-садиба Михайла Коцюбинського - це особливе місце у Вінниці, присвячене видатному українському письменникові. У цьому музеї можна знайти особисті речі Коцюбинського, його рукописи, книги та інші цінні експонати, що розкривають багатогранну особистість та творчий шлях письменника.

Музей не лише пропонує можливість ознайомитися з життям та творчістю Коцюбинського, але й стає культурним центром міста, де проводяться літературні вечори, виставки та інші заходи, що привертають увагу як місцевих мешканців, так і гостей міста [26].

Ці два музеї є невід’ємною частиною культурного та історичного життя Вінниці, допомагаючи зберегти та відтворити багату спадщину регіону та розкриваючи перед відвідувачами багатоцінні аспекти його минулого та сьогодення.

1.3. Фестивалі та культурні заходи

Фестивалі є важливою складовою подієвого туризму у Вінницькій області, яка активно розвивається і пропонує безліч цікавих заходів для туристів різних уподобань. Вони не лише сприяють розвитку туризму, але й допомагають зберегти та популяризувати культурну спадщину Вінницької області, пропонуючи туристам можливість насолоджуватись автентичною культурою, історією та мистецтвом регіону.

Фестивалі сприяють розвитку туристичної інфраструктури, створюють додаткові робочі місця та стимулюють місцеву економіку за рахунок витрат відвідувачів на проживання, харчування, розваги та сувеніри.

Такі події можуть бути потужним інструментом маркетингу та брендингу регіону або міста. Вони допомагають створити унікальний образ місця, привертаючи туристів з усього світу.

Мультидисциплінарний фестиваль сучасного мистецтва «Air ГогольFest» - це подія, яка вражає своєю різноманітністю та творчістю. У культурному калейдоскопі Вінницької області, фестиваль виступає як яскрава палітра, де кожен може знайти щось цікаве для себе.

Рис. 1.6. Мультидисциплінарний фестиваль сучасного мистецтва «Air ГогольFest»

Цей фестиваль об'єднує різноманітні мистецькі напрямки: театральні вистави, концерти, виставки, перформанси та інші події, що представляють сучасне мистецтво у всій його різноманітності. «Air ГогольFest» не лише привертає увагу туристів та культурних діячів з усього світу, але й активно сприяє розвитку сучасної культури в регіоні, надаючи можливість артистам та митцям показати свої творіння та обмінятися досвідом з колегами.

Фолк-рок фестиваль «Млиноманія: серпневі вакації» проходить щоліта на березі Південного Бугу в мальовничому селі Печера, якраз неподалік старовинного сокілецького млина та маєтку Потоцьких. Організатори прагнуть зберегти неповторну млиноманську атмосферу та унікальну природу з чудовими краєвидами, багатою орнітофауною та місцями для купання на бузьких порогах.

Рис. 1.7. Фолк-рок фестиваль «Млиноманія: серпневі вакації»,
с. Печера.

Міжнародний фестиваль зимового ленд-арту «Міфогенез». Захід проводиться у лютому на території скіфських валів поблизу міста Немирів. Головна мета фестивалю – продукування новітнього міфу на межі двох стихій: Зими й Весни. Учасники заходу створюють об'єкти ленд-арту, які вражають уяву і візуалізують відчуття сучасності через художній образ. Результатом є виникнення енергетичного поля між глядачами та митцями у новому міфологічному просторі.

Рис. 1.8. Міжнародний фестиваль зимового ленд-арту «Міфогенез», м. Немирів.

ВІННИЦІЯНСЬКИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ комедійного та пародійного кіно – це унікальний та масштабний проєкт комедійних короткометражок, який має свої номінації, нагороди та зіркових гостей з Канади, ПАР, Австралії, Угорщини, Ізраїлю, США та інших країн світу. Український кінематограф набирає обертів, тож до програми фестивалю додали показ вітчизняних повнометражок, які презентують зіркові учасники цих кінопроєктів.

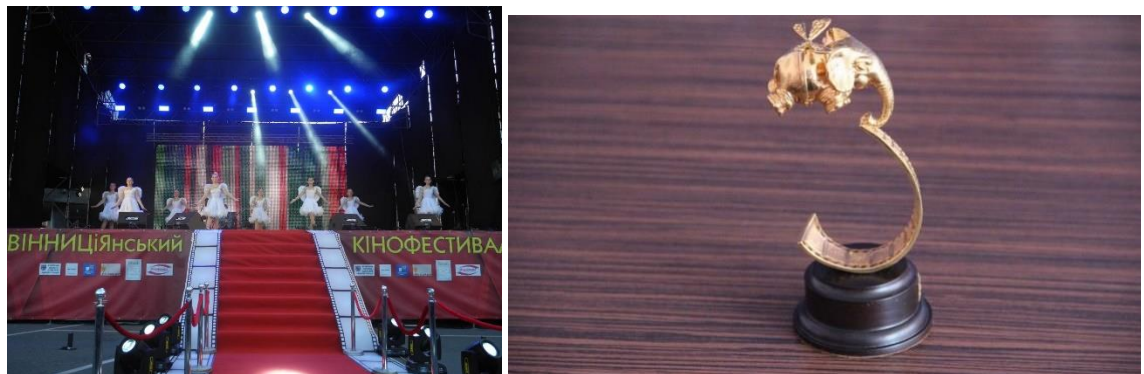

Рис. 1.9. ВІННИЦІЯНСЬКИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ. Нагорода фестивалю – «Золотий летючий слон».

Міжнародний фестиваль «Vinnytsia Jazzfest» щороку проходить у вересні і збирає усіх поціновувачів джазової музики. У Вінниці в цей час можна почути і екзотичні джазові жанри, і свіжі тенденції сучасної європейської музики.

Рис. 1.10. Міжнародний фестиваль «Vinnytsia Jazzfest»

Дні Європейської спадщини та Міжнародний день туризму відбуваються у вересні і мають на меті привернути увагу мешканців та гостей міста Вінниці до культурної спадщини та її ролі у розвитку сучасного суспільства. Основною ідеєю є відкриття і огляд зазвичай закритих чи маловідомих пам'яток. У ці дні також презентуються нові екскурсійні маршрути Вінницею.

Рис. 1.11. Афіша заходів до Днів Європейської спадщини у Вінниці

Фестиваль вина «Боже Лле» впровадили на честь видатного освітянина, художника та винороба Ярослава Немеца. У заході беруть участь

більше двох десятків виноробів та крафтових виробників сирів та м'ясних виробів Вінниччини. Вхідним квитком на фестиваль слугує бокал для вина, з якого можна безкоштовно дегустувати будь-який напій.

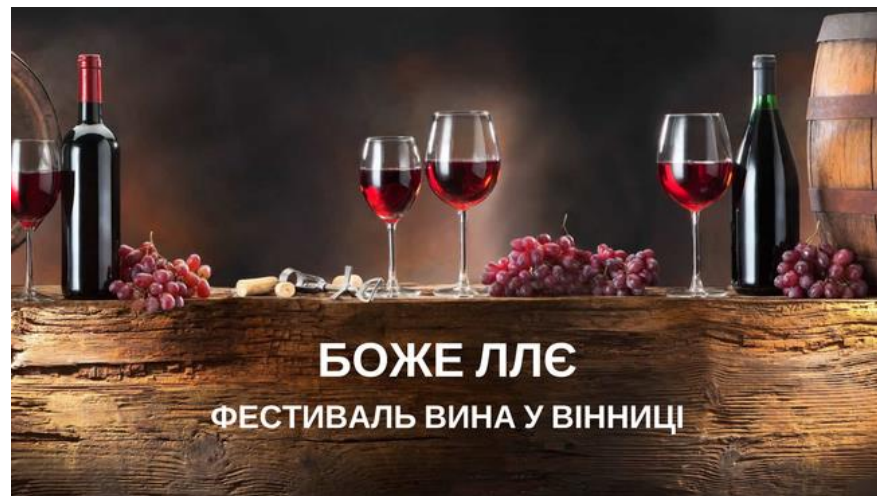

Рис. 1.12. Афіша фестивалю вина «Боже Лє»

Особливою формою подієвого туризму, що привертає відвідувачів завдяки своїй унікальності та можливості насолодитися мистецтвом танцю є хореографічні фестивалі (Додаток А). Вони також мають великий потенціал для розвитку туризму, культурного обміну та економічного зростання в регіонах, де вони проводяться.

1.4. Природні ресурси та екологічний туризм.

Вінницька область багата на природні ресурси, що створює сприятливі умови для розвитку екологічного туризму. Регіон має численні природні парки, заповідники, річки, озера та лісові масиви, які приваблюють любителів природи та активного відпочинку.

Національний природний парк «Подільські Товтри» - це унікальний природний комплекс, який розташований на території Вінницької та Хмельницької областей в Україні. Цей парк охоплює велику площу і включає у себе різноманітні ландшафти, від глибоких каньйонів до високих хребтів, що створює чудові умови для активного відпочинку та досліджень природи.

Унікальні геологічні утворення. Подільські Товтри відомі своїми унікальними геологічними утвореннями, серед яких особливо виділяються гірські масиви, скельні ущелини, карстові формації та інші природні феномени. Ці утворення роблять парк популярним серед природолюбів та дослідників.

Багатий рослинний та тваринний світ. У парку зустрічається різноманіття рослин і тварин, серед яких є багато рідкісних та ендемічних видів. Тут можна зустріти такі рослини, як карпатська гентіана, вогнищецвіт великий, лілія звичайна та інші. Серед тваринного світу виділяються такі види, як ластівка-великодушка, орел-білозуб, лисиця, борсук та інші.

Маршрути для активного відпочинку. Національний природний парк «Подільські Товтри» пропонує відвідувачам різноманітні маршрути для пішохідних та велосипедних прогулянок. Туристи можуть обирати маршрути різної складності та тривалості, насолоджуючись неповторними краєвидами та природними пам'ятками.

Екскурсії та освітні програми. У парку організовуються екскурсії та освітні програми для дітей та дорослих. Вони дозволяють гостям дізнатися більше про унікальну природу парку, його історію та особливості рослинного та тваринного світу.

Національний природний парк «Подільські Товтри» приваблює туристів своєю неповторною природою, різноманітністю ландшафтів та можливостями для активного відпочинку в об'єднанні з навчанням та дослідженнями.

Річка Південний Буг є одним із найпрекрасніших та найважливіших природних ресурсів Вінницької області. Її береги пролягають через мальовничі ландшафти, уздовж лісистих ділянок та полів, створюючи чарівні краєвиди та неповторну атмосферу для відпочинку [16].

Південний Буг надає відмінні можливості для розвитку водного туризму. На його водах організовуються захоплюючі сплави на байдарках та катамаранах, які дозволяють любителям пригод відчувати адреналін та

насолодитися водними просторами річки. Такі мандрівки стають незабутнім враженням для туристів різного віку та досвіду.

Південний Буг славиться також своєю рибальською родючістю. Річка є домівкою для багатьох видів риби, серед яких є сом, щука, окунь, карась та інші. Це робить річку привабливим місцем для риболовлі, яка принесе задоволення як професіоналам, так і любителям цього виду активного відпочинку.

Береги Південного Бугу створюють чудові умови для проведення пікніків та відпочинку на воді. Тут можна організувати затишні пікніки на природі, або влаштувати веселі водні прогулянки, які дозволять насолодитися красою природи та водних просторів.

Південний Буг, як важливий природний ресурс Вінницької області, приваблює туристів своєю природною красою, можливостями для різних видів активного відпочинку та створює незабутні враження для всіх, хто відвідає його береги.

Історико-культурний потенціал Вінницької області є ключовим фактором, що визначає розвиток туризму в регіоні. Цей потенціал відображається у багатій спадщині історії, архітектури, мистецтва та традицій, що приваблюють туристів з усього світу та сприяють економічному, соціокультурному та екологічному розвитку області [28].

Багата історико-культурна спадщина Вінницької області, яка включає старовинні замки, палацові комплекси, церкви, музеї та інші культурні об'єкти, приваблює туристів з усієї України та з-за кордону. Це сприяє збільшенню туристичного потоку та розвитку інфраструктури для туристів.

Проведення різноманітних культурних заходів, фестивалів, виставок та концертів відображає різноманітність і багатство культурного життя області. Це підвищує імідж Вінницької області як важливого культурного центру та місця, де можна насолоджуватися мистецькими та культурними подіями [20].

Туристичний потік приносить значні доходи в місцеву економіку через збільшення обсягів туристичних послуг, розвиток гостинності та торгівлі, а також створення нових робочих місць та залучення інвестицій у регіон.

Популяризація історико-культурних об'єктів сприяє їх збереженню та відновленню. Це допомагає зберегти цінні артефакти для майбутніх поколінь та зберегти культурну спадщину регіону як частину національного та світового культурного надбання.

Історико-культурний потенціал Вінницької області створює унікальні можливості для розвитку подієвого туризму. Багатий історичний спадок, численні архітектурні пам'ятки, музеї, фестивалі та природні ресурси роблять цей регіон привабливим для туристів.

Подієвий туризм сприяє економічному зростанню, збереженню культурної спадщини та розвитку культурного рівня населення. Розроблені в рамках дослідження рекомендації можуть бути використані для покращення організації туристичних подій та підвищення туристичної привабливості Вінницької області [25].

1.5. Вплив подієвого туризму на економіку та культуру регіону.

Подієвий туризм має суттєвий економічний вплив на регіони, де проводяться великі заходи. Економічні аспекти подієвого туризму можна розглянути через кілька ключових напрямків [2].

Зростання доходів місцевих підприємств.

Подієвий туризм сприяє зростанню доходів різних секторів місцевої економіки:

- **Готельний бізнес:** Під час проведення великих подій готелі зазвичай мають високий рівень завантаженості, що забезпечує стабільний прибуток. Навіть малі готелі та хостели отримують додаткові замовлення, що сприяє зростанню їх доходів.

- Громадське харчування: Ресторани, кафе, бари та інші заклади громадського харчування отримують додаткових клієнтів у період проведення подій. Це призводить до збільшення продажів і, відповідно, прибутків.
- Транспортні послуги: Таксі, оренда автомобілів, громадський транспорт користуються підвищеним попитом, оскільки туристи активно пересуваються по місту та регіону.
- Торгівля: Магазини, особливо ті, що продають сувеніри та місцеву продукцію, також відчують збільшення обсягу продажів під час проведення подій [18].

Створення робочих місць.

Подієвий туризм сприяє створенню нових робочих місць у різних сферах:

- Тимчасові працівники: Для організації та обслуговування подій потрібні додаткові робочі руки. Це можуть бути працівники сцени, волонтери, охоронці, прибиральники тощо.
- Сфера обслуговування: Збільшення туристичного потоку потребує більше персоналу в готелях, ресторанах, транспортних компаніях.
- Будівництво та технічне забезпечення: Підготовка до великих подій часто включає будівництво тимчасових споруд, сцен, встановлення технічного обладнання, що також потребує додаткових працівників [15].

Інвестиції в інфраструктуру.

Організація масштабних подій стимулює розвиток інфраструктури:

- Розвиток культурних та розважальних об'єктів: Будівництво нових концертних залів, стадіонів, виставкових центрів сприяє покращенню туристичної привабливості регіону [27].

- **Розвиток транспортної інфраструктури:** Влада та інвестори часто вкладають кошти в покращення доріг, розширення транспортних мереж, будівництво нових об'єктів інфраструктури, таких як вокзали, аеропорти.
- **Будівництво та модернізація готелів:** Для забезпечення комфорту туристів зводяться нові готелі або реконструюються наявні [23].

Підтримка місцевих підприємств та ремесел.

Подієвий туризм сприяє розвитку місцевих підприємств і ремесел:

- **Сувенірна продукція:** Місцеві ремісники отримують можливість продавати свої вироби, що сприяє збереженню та популяризації традиційного ремесла.
- **Місцева продукція:** Виробники місцевих продуктів харчування, напоїв також виграють від збільшення туристичного потоку, оскільки туристи зацікавлені у придбанні унікальних місцевих продуктів.

Підвищення економічної стабільності регіону.

Подієвий туризм сприяє загальній економічній стабільності регіону:

- **Диверсифікація економіки:** Туризм допомагає диверсифікувати місцеву економіку, роблячи її менш залежною від однієї галузі.
- **Підвищення конкурентоспроможності:** Розвиток туристичної інфраструктури та покращення сервісу підвищує конкурентоспроможність регіону на національному та міжнародному рівнях.
- **Залучення інвестицій:** Успішні туристичні події привертають увагу інвесторів, які можуть бути зацікавлені у вкладенні коштів у розвиток регіону.

Розвиток малого та середнього бізнесу

Подієвий туризм стимулює розвиток малого та середнього бізнесу:

- Підприємництво: Туризм створює можливості для розвитку малого бізнесу в галузі гостинності, розваг, транспорту, торгівлі.
- Стартапи та інновації: Подієвий туризм сприяє появі нових бізнес-ідей та стартапів, спрямованих на покращення туристичного досвіду (наприклад, створення нових мобільних додатків для туристів, організація унікальних турів та заходів).

Довгострокові економічні вигоди

Подієвий туризм також має довгострокові економічні вигоди:

- Зростання популярності регіону: Регулярне проведення великих подій сприяє підвищенню впізнаваності регіону на міжнародному рівні.
- Постійний туристичний потік: Створення привабливого іміджу регіону як місця для проведення різних подій забезпечує стабільний потік туристів навіть у міжсезоння.

Подієвий туризм є важливим елементом розвитку як економіки, так і культури регіонів (табл. 1.3) [29].

Таблиця 1.3

Культурні аспекти подієвого туризму

№	Аспект	Характеристика
1	Збереження та популяризація культурної спадщини	<ul style="list-style-type: none"> • Подієвий туризм сприяє збереженню місцевих традицій, звичаїв та культурних практик, що можуть бути втрачені під впливом глобалізації. • Події, такі як фестивалі, виставки та культурні заходи, сприяють популяризації

		історичних пам'яток, музеїв та інших культурних об'єктів.
2	Розвиток місцевих культурних ініціатив	<ul style="list-style-type: none"> • Проведення місцевих фестивалів та ярмарків стимулює розвиток культурного життя громади. • Підтримка молодих талантів через фестивалі та конкурси дозволяє розвивати творчі здібності та забезпечує нові можливості для самореалізації.
3	Міжкультурний діалог та взаєморозуміння	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародні події сприяють взаємодії культур, обміну досвідом та знаннями між представниками різних країн. • Культурний обмін підвищує рівень взаєморозуміння та поваги до різних культур, що сприяє розвитку міжнародного культурного співробітництва.
4	Підвищення культурного рівня населення	<ul style="list-style-type: none"> • Освітні програми та культурні заходи, включені у подієвий туризм, підвищують культурний рівень місцевого населення, забезпечуючи доступ до нових знань та культурних практик. • Залучення молоді до організації та участі у культурних подіях сприяє розвитку її культурного світогляду.
5	Формування культурної ідентичності	<ul style="list-style-type: none"> • Подієвий туризм сприяє формуванню та зміцненню регіональної культурної ідентичності, створюючи відчуття гордості за своє походження. • Популяризація культурних

		символів та брендів регіону підвищує його впізнаваність та привабливість.
6	Підтримка та розвиток культурних індустрій	<ul style="list-style-type: none"> • Індустрія розваг, видавнича та музейна справа отримують новий імпульс для розвитку завдяки подієвому туризму, що привертає увагу до місцевих артистів, письменників.
7	Соціокультурні вигоди	<ul style="list-style-type: none"> • Подієвий туризм сприяє соціальній згуртованості, створюючи відчуття єдності у громаді. • Залучення вразливих груп населення до культурних подій сприяє їх соціалізації та інтеграції у суспільство.

Подієвий туризм відіграє важливу роль у культурному та економічному розвитку регіонів. Він сприяє збереженню та популяризації культурної спадщини, підвищенню культурного рівня населення, розвитку місцевих культурних ініціатив та міжкультурного діалогу [30].

Одночасно, подієвий туризм забезпечує значні економічні вигоди, включаючи зростання доходів, створення робочих місць, інвестиції в інфраструктуру та підтримку місцевих підприємств. У комплексі, ці аспекти сприяють сталому та всебічному розвитку регіонів, де активно розвивається подієвий туризм.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

2.1 Аналіз основних туристичних подій Вінницької області

Танцювальні фестивалі-конкурси – це культурні заходи, що поєднують у собі елементи фестивалю та конкурсу і є важливою частиною подієвого туризму. Вони спрямовані на популяризацію танцювального мистецтва, обмін досвідом між учасниками та виявлення найкращих талантів у різних танцювальних жанрах.

Основні характеристики танцювальних фестивалів-конкурсів:

1. Змагальний елемент:

- Учасники змагаються у різних категоріях, таких як вік, рівень підготовки та танцювальний стиль (бальні танці, хіп-хоп, народні танці тощо).
- Журі, що складається з професійних танцюристів та хореографів, оцінює виступи за певними критеріями, як техніка, артистизм, оригінальність тощо.

2. Фестивальне середовище:

- Окрім змагань, на фестивалях часто проводяться майстер-класи, воркшопи, лекції та інші освітні заходи, що сприяють розвитку навичок учасників.
- Програма фестивалю може включати концерти, показові виступи, вечірки та інші розважальні заходи, що робить його цікавим не лише для учасників, але й для глядачів.

3. Міжнародний та міжрегіональний характер:

- Танцювальні фестивалі-конкурси часто мають міжнародний або міжрегіональний статус, що сприяє культурному обміну та підвищенню рівня заходу.
- Учасники мають можливість представляти свої країни або регіони, демонструючи національні особливості танцювального мистецтва.

4. Підтримка та розвиток молодих талантів:

- Фестивалі-конкурси надають платформу для молодих танцюристів, де вони можуть показати свої здібності та отримати професійні поради від експертів.
- Переможці отримують призи, стипендії, запрошення на інші престижні заходи або можливість навчання в провідних танцювальних школах.

5. Економічний та соціальний вплив:

- Проведення танцювальних фестивалів-конкурсів сприяє розвитку туризму, залучаючи учасників та глядачів з різних регіонів.
- Захід сприяє розвитку місцевої інфраструктури, культурного обміну та зміцненню зав'язків між країнами та регіонами.

Таким чином, танцювальні фестивалі-конкурси є важливим інструментом розвитку танцювального мистецтва та культурного туризму, об'єднуючи змагальні та фестивальні елементи в єдине ціле. Вони сприяють розвитку творчих здібностей учасників, культурному обміну та економічному зростанню регіонів, де проводяться.

Вінницька область відома своїми численними туристичними подіями, які щорічно привертають туристів з усієї України та інших країн. Основні з них включають фестиваль міжнародний фестиваль повітряних куль «Фенікс» та фестиваль кавунів у Літині. Ці події не лише сприяють розвитку туризму, але й підвищують культурний рівень населення, популяризують місцеву культуру та історію, а також приносять значні економічні вигоди регіону [13].

Фестиваль «Опера в мініатюрі» є унікальною культурною подією, що поєднує в собі класичну музику та історичну атмосферу музею-садиби Пирогова. Цей фестиваль став традиційним заходом, який збирає численних шанувальників оперного мистецтва з усієї країни та з-за кордону.

Програма фестивалю включає виступи відомих оперних співаків, музичних колективів та театральних груп. Виконуються як класичні твори, так і сучасні оперні композиції. Фестиваль має на меті популяризацію оперного мистецтва та залучення до нього ширшої аудиторії, включаючи молодь.

Музей-садиба Пирогова є ідеальним місцем для проведення фестивалю завдяки своїй історичній та культурній значущості. Атмосфера старовинної садиби, оточеної мальовничим парком, створює неповторне враження та додає події особливого шарму. Відвідувачі можуть насолоджуватися не лише музикою, але й красою навколишнього середовища.

Вплив на туризм та культуру. Фестиваль «Опера в мініатюрі» сприяє розвитку культурного туризму у Вінницькій області. Захід приваблює туристів, що, в свою чергу, сприяє розвитку місцевої інфраструктури – готелів, ресторанів, транспортних послуг. Крім того, фестиваль сприяє підвищенню культурного рівня населення, популяризації класичної музики та збереженню культурної спадщини.

Міжнародний фестиваль повітряних куль «Фенікс» є одним з найяскравіших заходів у Вінницькій області. Цей фестиваль щороку збирає сотні учасників та тисячі глядачів, які з захопленням спостерігають за польотами яскравих повітряних куль.

Рис. 2.1. Міжнародний фестиваль повітряних куль «Фенікс»

Програма фестивалю «Фенікс» включає:

- Польоти на повітряних кулях, що надають можливість учасникам насолодитися краєвидами з висоти.
- Конкурси серед пілотів повітряних куль, де оцінюється майстерність керування та креативність.
- Майстер-класи для бажаючих навчитися основам пілотування повітряних куль.
- Розважальні заходи для всієї родини, включаючи концерти, театральні вистави, ігри та конкурси для дітей.

Фестиваль «Фенікс» проводиться на відкритих майданчиках поблизу Вінниці, що забезпечує достатньо простору для безпечного запуску та польоту повітряних куль. Організатори забезпечують необхідну інфраструктуру, включаючи зони відпочинку, харчування та безпеки [22].

Економічний та туристичний вплив. Фестиваль повітряних куль «Фенікс» значно сприяє розвитку активного туризму у Вінницькій області. Захід приваблює туристів, які витрачають кошти на проживання, харчування, розваги, що позитивно впливає на місцеву економіку. Крім того, фестиваль сприяє популяризації Вінницької області як привабливого туристичного центру, підвищуючи його імідж на національному та міжнародному рівнях [9].

Фестиваль кавунів у Літині — є традиційним святом, що проводиться щороку влітку та привертає велику кількість відвідувачів. Цей захід сприяє популяризації місцевої сільськогосподарської продукції та розвитку агротуризму.

Програма фестивалю кавунів у Літині включає:

- Дегустації різноманітних сортів кавунів, вирощених у регіоні.
- Конкурси на найбільший та найсмачніший кавун, що залучають місцевих фермерів та гостей.

- Розважальні заходи для дітей та дорослих, включаючи ігри, конкурси, виступи місцевих музичних колективів та артистів.
- Ярмарок, де можна придбати місцеву сільськогосподарську продукцію, сувеніри та вироби народних майстрів.

Локація та організація. Фестиваль проводиться на відкритих майданчиках у Літині, що забезпечує достатньо простору для проведення всіх заходів. Організатори забезпечують інфраструктуру для комфортного перебування відвідувачів, включаючи зони відпочинку, харчування та торгівлі.

Вплив на агротуризм та економіку. Фестиваль кавунів у Літині сприяє розвитку агротуризму, привертаючи увагу до сільськогосподарських досягнень регіону. Захід підвищує інтерес до місцевої продукції, сприяє її популяризації та збільшенню попиту. Це, у свою чергу, позитивно впливає на економіку регіону, забезпечуючи додаткові доходи місцевим фермерам та підприємцям.

Аналіз основних туристичних подій Вінницької області показує, що ці заходи мають значний вплив на розвиток туризму та економіки регіону. Фестиваль «Опера в мініатюрі», міжнародний фестиваль повітряних куль «Фенікс» та фестиваль кавунів у Літині сприяють залученню туристів, підвищенню іміджу регіону, популяризації місцевої культури та продукції. Вони створюють можливості для розвитку різних видів туризму, включаючи культурний, активний та агротуризм, що робить Вінницьку область привабливим туристичним центром.

2.2 Завдання, тенденції та перспективи розвитку подієвого туризму

Тенденції та перспективи розвитку подієвого туризму

- Інноваційні технології: Використання новітніх технологій, таких як віртуальні тури, онлайн-трансляції та мобільні додатки, сприяє залученню

більшої кількості туристів та підвищенню їхнього досвіду під час участі у подіях.

- Тематика подій: Розвиток тематичних подій, що відображають культурні, історичні, природні або інші особливості регіону, може залучати нових туристів та забезпечувати унікальні враження.
- Підтримка місцевої спільноти: Важливою є підтримка місцевої спільноти у розвитку подієвого туризму. Це включає активне залучення місцевих жителів до організації та проведення подій, що сприяє їхній участі та підтримці розвитку туризму.
- Міжнародна співпраця: Співпраця з міжнародними організаціями, участь у глобальних подіях та обмін досвідом з іншими країнами сприяє розвитку подієвого туризму та підвищенню його конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Подія – це туристичний продукт і, щоб його продати з найбільшою вигодою, потрібна певна маркетингова стратегія. Часто під час заходу організуються прямі продажі сувенірів та іншої продукції, пов'язаної з подією. Сувеніри сприяють закріпленню залишкового враження від заходу й прояву ефекту екстерналії (рис. 2.2) [16].

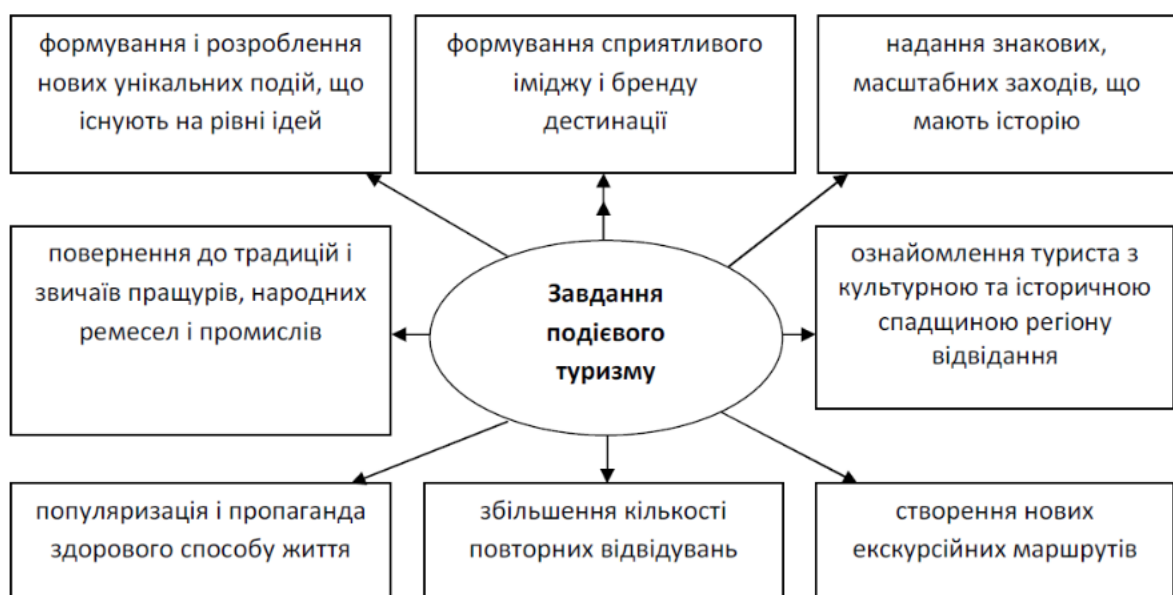

Рис. 2.2. Основні завдання подієвого туризму [16]

2.3 Розробка концепції фестивалю у Вінниці

Назва фестивалю: Вінницький квітковий фестиваль.

Місце проведення: Центральний парк культури і відпочинку, Вінниця, Вінницька область.

Тривалість: 3 дні (п'ятниця - неділя).

Час проведення: щорічно у травні (перша половина місяця).

Організатори: Вінницька обласна адміністрація, Вінницька міська рада, Подільський центр туризму, місцеві флористичні компанії.

Мета: Створення унікального культурного заходу, який популяризуватиме Вінницьку область як привабливий туристичний регіон, сприятиме розвитку екологічного та подієвого туризму, а також підвищить культурний рівень місцевого населення.

Завдання:

- Залучити туристів з України та закордону.
- Підвищити обізнаність про екологічні проблеми та важливість збереження біорізноманіття.
- Сприяти розвитку місцевого бізнесу, зокрема у сфері туризму, флористики та гастрономії.
- Залучити місцевих жителів до участі у культурних заходах.

Основні заходи фестивалю:

- Відкриття фестивалю: Урочисте відкриття за участю представників влади, організаторів та відомих гостей. Виступи музичних колективів.
- Квіткові інсталяції та виставки: Розміщення квіткових композицій, скульптур та арт-об'єктів, створених місцевими флористами та дизайнерами. Інсталяції розташовуються по всьому парку, утворюючи своєрідний квітковий маршрут.

- Флористичні майстер-класи: Проведення майстер-класів для дорослих і дітей з основ флористики, створення букетів та квіткових композицій.
- Екологічні лекції та семінари: Запрошені фахівці з екології та біології проводять лекції на тему збереження природи, важливості збереження квіткових видів, роль квітів у екосистемі.
- Конкурс квіткових композицій: Участь можуть брати як професіонали, так і аматори.
- Переможці отримують призи та дипломи.
- Гастрономічна зона: Локальні ресторани та кафе пропонують страви з використанням квіткових компонентів (їстівні квіти, трави), створюючи унікальну кулінарну пропозицію.
- Музичні виступи та розважальні програми: Виступи місцевих музичних колективів, театральні вистави, танцювальні шоу.

Цільова аудиторія: місцеві жителі, закордонні туристи, туристи з інших регіонів України.

Маркетингова стратегія:

- Соціальні медіа: Активне просування фестивалю у соціальних мережах (Facebook, Instagram, Twitter) з використанням хештегів, фото- та відеоматеріалів.
- Офіційний сайт: Створення сайту фестивалю з детальною інформацією про програму, учасників, партнерів, квитки та інше.
- Партнерські угоди: Співпраця з туристичними агентствами, готелями та ресторанами для створення пакетних пропозицій для відвідувачів фестивалю.
- Реклама в ЗМІ: Публікації та анонси у місцевих та національних ЗМІ (газети, журнали, телебачення, радіо).
- PR-кампанії: Організація прес-конференцій, інтерв'ю з організаторами та учасниками фестивалю.

Очікувані результати:

- Зростання туристичного потоку: Залучення великої кількості туристів, що сприятиме розвитку туристичної галузі Вінницької області.
- Економічний ефект: Збільшення доходів місцевих підприємств (готелі, ресторани, сувенірні магазини), створення нових робочих місць.
- Культурний розвиток: Підвищення культурного рівня місцевого населення, збереження та популяризація культурної спадщини регіону.

РОЗДІЛ 3. ПОТЕНЦІАЛ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

3.1 Розвиток інфраструктури та привабливість туристичних подій

Розвиток інфраструктури та привабливість подій є важливими аспектами подієвого туризму у Вінницькій області. Регіон має розвинену туристичну інфраструктуру, яка включає широку мережу готелів, ресторанів, транспортних з'єднань із містами-партнерами. Це створює комфортні умови для туристів та сприяє залученню нових відвідувачів [18].

Одним із факторів, що зробили Вінницьку область привабливою для подійного туризму, є різноманітність подій та їх оригінальність. Регіон щороку приймає тисячі подій різного формату - від міжнародних музичних фестивалів до національних культурних свят. Це створює можливості для різних категорій туристів, включаючи любителів мистецтва, культури, спорту та бізнесу.

Крім того, акцент на організації якісних та інноваційних заходів привертає увагу не лише місцевих жителів, а й гостей з інших регіонів та країн. Це дозволяє Вінниці конкурувати на ринку подієвого туризму та збільшувати популярність як туристичного напрямку.

Розглянемо, як розвиток інфраструктури впливає на привабливість туристичних подій і навпаки.

- **Покращення транспортної системи:** поліпшення аеропортів та збільшення кількості авіарейсів дає можливість залучення іноземних туристів, розвиток доріг, залізниць та громадського транспорту забезпечує зручний доступ до місць проведення подій.
- **Покращення готельної та ресторанної інфраструктури:** будівництво нових готелів, хостелів та апартаментів забезпечує комфортне проживання для туристів; розвиток мережі закладів харчування сприяє кращому обслуговуванню гостей.

- **Розвиток культурних та розважальних об'єктів:** культурні центри, театри, музеї, парки розваг, кінотеатри та інші об'єкти створюють додаткову привабливість для відвідувачів.

Туристичні події також впливають на розвиток інфраструктури. Вони привертають інвестиції в інфраструктуру, що в іншому випадку могло б бути важко досягнути. Будівництво та оновлення інфраструктури створює нові робочі місця, що позитивно впливає на місцеву економіку. Модернізація інфраструктури на користь туристів також покращує умови життя місцевих жителів.

3.2 Організація співпраці та маркетингові стратегії у подієвому туризмі

Співпраця між владою, місцевими підприємствами та організаторами подій є ключовим елементом успішного розвитку подієвого туризму у Вінницькій області. Взаємодія цих сторін відіграє важливу роль у реалізації та просуванні різноманітних культурних, спортивних та бізнес-подій.

По-перше, активна підтримка влади сприяє створенню сприятливого середовища для проведення подій. Це включає в себе надання необхідних дозволів та допомогу в організації інфраструктури для проведення заходів. Завдяки співпраці з владою, організатори можуть легше здійснювати планування та впровадження своїх ідей.

По-друге, співпраця з місцевими підприємствами дозволяє забезпечити необхідні послуги та ресурси для проведення подій. Це може включати в себе забезпечення транспорту, харчування, проживання, технічне обладнання та інші послуги, що необхідні для успішної реалізації заходу.

Додатково, ефективний маркетинг відіграє важливу роль у просуванні подій та привертанні уваги відвідувачів. Використання різноманітних каналів комунікації, таких як соціальні медіа, туристичні платформи, місцеві ЗМІ та рекламні кампанії, допомагає максимально розповсюдити інформацію про

події та залучити цільову аудиторію. Також важливою є партнерська співпраця з місцевими та міжнародними організаціями, що може допомогти в розширенні аудиторії та залученні нових партнерів для спільних проектів [14].

3.3 Сталість та тривалість івентів

Сталість та тривалість івентів є важливими факторами для успішного розвитку подієвого туризму у Вінницькій області.

Постійне проведення популярних та визначних подій створює туристичні традиції та робить регіон більш привабливим для відвідувачів. Регулярні заходи, які вже мають свою аудиторію та позиціонуються на ринку, забезпечують стабільність та надійність для туристичного бізнесу та підприємств, що надають послуги туристам [23].

Тривалість подій також важлива. Довготривалі заходи, такі як фестивалі чи конференції, можуть залучати більше туристів та забезпечувати їм більше можливостей для відкриття та дослідження регіону. З іншого боку, короткі заходи, такі як концерти чи ярмарки, можуть бути цікавими для туристів, які шукають відпочинок на вихідних або короткострокові подорожі.

Запровадження та підтримка тематичних турів та пакетів, які включають у себе не лише участь у подіях, а й екскурсії, культурні програми та інші активності, може розширити спектр пропозицій для туристів та забезпечити стабільність розвитку подієвого туризму. Такі пакети можуть зацікавити ширший діапазон відвідувачів та стимулювати більший попит на туристичні послуги у регіоні.

Подієвий туризм у Вінницькій області є не лише важливим чинником для привертання туристів та розвитку економіки, але й ключовим компонентом культурного та історичного розвитку регіону. Через свій різноманітний культурний та історичний потенціал, Вінницька область створює сприятливе середовище для організації та проведення різноманітних заходів, які приваблюють туристів з усього світу [13].

Аналіз проведеного дослідження свідчить, що історико-культурна спадщина області, різноманітність та оригінальність подій, співпраця між владою та місцевими підприємствами, а також ефективний маркетинг є ключовими чинниками успішності подієвого туризму. Сталість та тривалість івентів також відіграють важливу роль у формуванні туристичних традицій та підтриманні інтересу відвідувачів до регіону.

Отже, подієвий туризм відіграє ключову роль у розвитку Вінницької області, сприяючи її економічному зростанню, підвищенню культурного рівня населення та зміцненню її позицій на туристичній карті України. Для подальшого розвитку сектору важливо зберігати та просувати багату історико-культурну спадщину регіону, розширювати спектр подій та розвивати партнерські відносини між усіма зацікавленими сторонами.

Сталість та тривалість івентів є ключовими факторами, що впливають на успішний розвиток подієвого туризму. Інтеграція екологічних, соціальних та економічних принципів у організацію подій сприяє збереженню навколишнього середовища, підтримці місцевої економіки та забезпеченню довготривалого позитивного впливу на громаду. Забезпечення належної інфраструктури та довготривалої участі місцевих жителів допомагає створити сталий та тривалий ефект від туристичних подій.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження підтверджують, що подієвий туризм є важливим чинником економічного та культурного розвитку Вінницької області.

Подієвий туризм є важливою складовою сучасної туристичної індустрії, що сприяє економічному зростанню, культурному збагаченню та розвитку місцевих спільнот.

Завдяки різноманіттю подій, активній підтримці місцевої влади та бізнесу, подієвий туризм має всі передумови для подальшого розвитку та збереження культурної спадщини. Використання інноваційних підходів, розвиток тематичних подій та міжнародна співпраця сприятимуть залученню нових туристів та підвищенню якості туристичних послуг.

- **Теоретичні основи:** Подієвий туризм є значущим сегментом туристичної індустрії, що сприяє економічному зростанню та культурному збагаченню регіонів.
- **Історико-культурний потенціал:** Вінницька область має багату історико-культурну спадщину, що створює сприятливі умови для розвитку подієвого туризму.
- **Основні події** Вінницької області, висвітлені у роботі, мають значний вплив на економіку та культуру регіону.
- **Економічний вплив:** Подієвий туризм сприяє зростанню доходів, створенню робочих місць та інвестиціям в інфраструктуру.
- **Культурний вплив:** Подієвий туризм сприяє збереженню культурної спадщини, підвищенню культурного рівня населення та розвитку міжкультурного діалогу.

Розроблені в рамках дослідження рекомендації можуть бути використані місцевими органами влади, туристичними організаціями та підприємцями для покращення організації туристичних подій та розвитку туризму у Вінницькій області.

Основні рекомендації включають:

- **Покращення маркетингу та просування:** Активне використання сучасних маркетингових інструментів, зокрема соціальних мереж, для просування туристичних подій.
- **Розвиток інфраструктури:** Інвестування в розвиток готельної, ресторанної та транспортної інфраструктури для покращення обслуговування туристів.
- **Залучення інвесторів:** Створення сприятливих умов для залучення інвесторів у туристичну галузь.
- **Підтримка місцевих ініціатив:** Сприяння розвитку місцевих ініціатив, спрямованих на організацію та проведення туристичних подій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барський, В. К. (2019). Подієвий туризм як форма культурної активності. Львів: ЛНУ ім. І. Франка.
https://www.researchgate.net/publication/335685730_Podievi_turizm_ak_forma_kulturnoi_aktivnosti
2. Бутко, М. В. (2014). Розвиток туристичної інфраструктури регіонів. Чернігів: Видавництво Чернігівського національного університету.
<http://dspace.cnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3785>
3. Вінницька обласна адміністрація (2021). Звіт про розвиток туризму у Вінницькій області. Вінниця: ВОА. <https://vin.gov.ua/turizm/zvity-pro-rozvytok-turyzmu-u-vinnytskii-oblasti>
4. Вінницька обласна адміністрація. Статистичні дані про туристичну галузь Вінницької області. – Вінниця, 2023. <https://vin.gov.ua/turizm/statystyka-turyzmu-vinnytska-oblast>
5. Гаврилюк, П. А. (2019). Маркетингові стратегії в туризмі. Київ: Альтерпрес. https://nauka-online.com/ua/publications/journal_of_economics_and_business/n_1_2019/marketynhovi-stratehiyi-v-turyzmi/
6. Гетц Дж. Подієвий туризм: теорія та практика. – К.: Видавництво «Знання», 2020. – 320 с. <https://www.ozon.ru/context/detail/id/154788582/>
7. Дейвідсон Р. Організація та проведення подій. – Х.: Фоліо, 2018. – 400 с. <https://folio.com.ua/books/Orhanizatsiya-ta-provedennya-podiy>
8. Державна служба статистики України (2020). Статистичний збірник «Туризм в Україні». Київ: Держстат. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Долматов, В. М. (2010). Подієвий туризм: теоретичні основи та практика. Київ: Наукова думка.
<http://liber.onu.edu.ua/opacunicode/index.php?url=/notices/index/IdNotice:248935/Source:default>

- 10.Задорожна, Н. С. (2016). Туристичні ресурси України. Київ: Либідь.
https://nauka-online.com/ua/publications/journal_of_economics_and_business/n_1_2016/turystychn-rekursy-ukrayiny/
- 11.Зінько І. Теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму в Україні. – К.: Наукова думка, 2021. – 288 с. https://nauka-online.com/ua/publications/journal_of_economics_and_business/n_1_2021/teoretichni-aspekty-rozvytku-podijevogo-turyzmu-v-ukrayini/
- 12.Інтернет-ресурси: офіційні сайти фестивалів та подій Вінницької області.
<https://vinnytsia.city/fest>
- 13.Карпенко, Н. П. (2020). Інновації у сфері подієвого туризму. Полтава: Полтавський університет економіки і торгівлі.
<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/10300>
- 14.Король, О. М. (2018). Культурні заходи як чинник розвитку туризму. Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет.
<http://vspu.edu.ua/>
- 15.Костенко, В. І. (2018). Соціокультурні аспекти туризму. Одеса: Одеський національний університет. <http://lib.onu.edu.ua/>
- 16.Кравець О. М. Подієвий туризм. особливості та роль у регіональному економічному розвитку / О. М. Кравець // 2019: Розвиток соціальної інфраструктури регіонів в умовах євроінтеграції: економікоправові аспекти [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/2170>.
<https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/2170>
- 17.Кравчук, Л. П. (2020). Культурний туризм: теорія та практика. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського. <http://vspu.edu.ua/>
- 18.Левченко, І. О. (2015). Економіка та управління туристичною діяльністю. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна. <http://karazinbook.com/ekonomika-ta-upravlinnya-turistichnoyu-diyalnistyuu/>

- 19.Литвиненко, І. В. (2016). Економіка туристичних підприємств. Харків: Фоліо. <https://folio.com.ua/books/Ekonomika-turystychnykh-pidpryyemstv>
- 20.Мартиненко, С. В. (2017). Подієвий туризм як чинник економічного розвитку регіонів України. Харків: Видавництво Харківського національного університету. <http://dspace.univer.kharkov.ua/>
- 21.Міжнародна організація туризму (2019). Туристичний ринок і тенденції розвитку. Женева: МОТ. <https://www.unwto.org/>
- 22.Національна туристична організація України (2019). Стратегія розвитку туризму в Україні. Київ: НТОУ. <https://www.ntoukraine.org/strategiya-rozvytku-turyzmu-v-ukrayini>
- 23.Пархоменко О. Економічний вплив подієвого туризму на регіональний розвиток. – Д.: Ліра, 2022. – 304 с. <https://lirabook.com.ua/ekonomichniy-vplyv-podijevogo-turizmu-na-regionalniy-rozvitok>
- 24.Пащенко, Т. М. (2018). Туризм і культура: взаємодія і перспективи. Львів: Центр Європейських студій. <http://ces.lnu.edu.ua/>
- 25.Писарева І. В. Розвиток подієвого туризму та його вплив на просування території / І. В. Писарева, О. М. Радіонова, М. Д. Приходько // Економічний простір. – 2020. – № 161. – С. 104–109. <https://economicspace.org/article/view/104-109>
- 26.Подільський центр туризму (2021). Річний звіт про розвиток туризму у Вінницькій області. Вінниця: ПЦТ. <http://podiltravel.vn.ua/>
- 27.Поліщук, А. В. (2016). Розвиток туристичної інфраструктури. Київ: Науковий світ. <https://naukoviy-svit.com.ua/>
- 28.Попов, О. Г. (2017). Подієвий туризм: економічні та соціальні ефекти. Дніпро: Дніпровський національний університет. <http://dnu.dp.ua/>
- 29.Радченко, Д. А. (2015). Розвиток інноваційних форм туризму. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка. <https://www.univ.kiev.ua/>
- 30.Річі С. Події як інструмент розвитку регіонального туризму. – Л.: Літопис, 2019. – 256 с. <https://litopys.lviv.ua/>

- 31.Савчук, М. В. (2017). Міжнародний туризм: тенденції і перспективи. Одеса: Одеський національний морський університет. <http://onmu.odessa.ua/>
- 32.Семенюк, Л. О. (2013). Історико-культурний потенціал Вінницької області. Вінниця: Подільський центр туризму. <http://podiltravel.vn.ua/>
- 33.Ткаченко, А. І. (2016). Туристичний бізнес і його особливості. Дніпро: Видавництво ДНУ. <https://dnu.dp.ua/>

ДОДАТОК А

Фестивалі-конкурси мистецтв як одна із форм подієвого туризму

Рис. А.1. Нагородження учасників колективу «Ілляночка» після участі у фестивалі-конкурсі в м. Київ

Рис. А.2. Всеукраїнський дитячо-юнацький фестиваль конкурс «Я - зірка!» у м. Вінниця. Виступ старшої групи музичної школи м. Іллінці. Колектив «Ілляночка»

"ЧОРНОМОРСЬКА ПЕРЛИНА"

Всeукраїнський дитячо-молодіжний
ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС МИСТЕЦТВ
з 27 червня по 3 липня 2015 р.
ЗАТОКА, КАРОЛІНО-БУГАЗ

ВІКОВІ КАТЕГОРІЇ: 4-7 років, 8-10 років, 11-13 років, 14-16 років, 16-25 років
телеф: (+38) 097 34 29 842 (+38) 093 76 01 990

НОМІНАЦІЇ:

- ⊗ Вокал
- ⊗ Хореографія
- ⊗ Інструментальний жанр
- ⊗ Шкільне мистецтво
- ⊗ Оригінальний жанр
- ⊗ Танцю мист
- ⊗ Авторська майстерність
- ⊗ Розмовний жанр

Журі фестивалю

Заступник керівника
Української
академія ОДОНЬСЬКА

Член журі та ведучий
фестивалю та конкурсів
"Чернівецька перлина"
"Чернівецька перлина"
"ВІДРОДЖЕННЯ"

Рис. А.3. Всеукраїнський фестиваль мистецтв «Чорноморська перлина 2015», Затока, Кароліно-Бугаз. Нагородження колективу «Ілляночка»

Рис. А.4. Танцювальні фестивалі в Буковелі, Затоці, Хмельницькому з відомими хореографами.

Рис. А.5. Всеукраїнський баскетбольний турнір, м. Іллініці. Підтримка українських спортсменів з різних куточків України